

SLOVENSKI

Izdaje časopisno založniško podjetje ZDAI "Slovenski" / Direktor: Rudi Janžina / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: Tiskarna "Slo", poročevalca / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefona 23-522 do 23-526 / Oglašni oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 28-663, za zunanje 21-832 / Pošti predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesna naročnina 200 din

Poročevalec

Moša Pijade - novi predsednik zvezne ljudske skupščine

Obsežen dnevni red zasedanja - Skupščina sprejela poslovnik - Številni zakonski predlogi poslani v razpravo in sklepanje zvezni skupščini - Danes bo poročal skupščini o delu izvršnega sveta predsednik republike Josip Broz Tito

Beograd, 28. jan. Pod predsedstvom podpredsednika zvezne ljudske skupščine Vladimirja Simića je danes popoldne zvezna skupščina nadaljevala delo na skupni seji.

Ko je otvoril sejo, je Vladimir Simić sporočil, da je prejelo predsedstvo skupščine več zakonskih predlogov, poročil in drugih aktov. Prav tako je sporočil, da je med drugim prišla tudi ostavka Milovana Djilasa na položaj predsednika zvezne ljudske skupščine. Svojo ostavko je Milovan Djilas motiviral takole:

»Ker sem s svojim javnim, publicističnim in drugim delom prišel v nasprotje z zveznim odborom SZDLJ, je postalo neprimerno in nezdržljivo, da ostanem še naprej predsednik zvezne ljudske skupščine, pa tem potem podajam ostavko na svoj položaj.«

Ostavko Milovana Djilasa je skupščina dobila 13. januarja.

Skupščina je za skupno sejo sprejela tale dnevni red:

1. Volitve predsednika zvezne ljudske skupščine,
2. razprava o poslovniku zvezne ljudske skupščine.
3. razprava o poročilu administrativnih odborov ljudske skupščine FLRJ drugega skilcanja.

Moša Pijade, dosedanji podpredsednik zveznega izvršnega sveta, se je rodil 4. januarja 1890 v Beogradu. Svojo revolucionarno dejavnost je začel takoj po koncu prve svetovne vojne. Ukvarjal se je z novinarstvom in je v času med obema svetovnjima vojnama ustanavljal in urejal nekatere naprednih listov. 1922 je zastopal KPJ na drugi konferenci balkanske komunistične federacije v Sofiji.

Po prepovedi KPJ je Pijade deloval na ustanovitvi neodvisne delavske stranke, na organiziranju neodvisnih sindikatov, ustanovil ilegalno partijsko tiskarno i. t. d. Zaradi svoje revolucionarne aktivnosti je bil v stari Jugoslaviji obsojen na 20 let ročnice. V času odsluženja kazni, katero so mu pozneje povečali še za dve leti, je prevedel Marzov »Kapital«.

Pijade je bil izpuščen iz zapora 1939. l., toda ponovno so ga zaprli in izpustili šele nekoliko dni pred nemškimi napadom na Jugoslavijo. Aktivno je sodeloval v pripravah za oboroženo borbo in vstajo v Srbiji, pozneje pa je postal član Vrhovnega štaba NOVJ. Na drugem zasedanju AVNOJ 29. nov. 1943 je bil Moša Pijade izvoljen za podpredsednika. Po končani vojni je zavezal visoke funkcije. Pred izvolitvijo za podpredsednika zveznega izvršnega sveta je bil podpredsednik Prezidija ljudske skupščine FLRJ. V delu ljudske skupščine je sodeloval zelo aktivno, zlasti pri sprejemanju zakonov in zakonskih predpisov.

Moša Pijade je postal član izvršnega komiteja CK ZKJ 1952 leta. Poleg drugih odlikovanj, ki jih ima, je Moša Pijade tudi junak socialističnega dela.

4. razprava o poročilu komisije za tolmachenje zakonov,

5. razprava o poročilu zveznega izvršnega sveta in

6. volitve predsednika republike.

Ko je skupščina prešla na prvo točko dnevnega reda - volitve predsednika skupščine - je prošil za besedo Lazar Kolisevski, ki je v imenu predsedstva zveznega odbora SZDLJ in skupine 25 ljudskih poslancev predložil, da izvolijo za predsednika Mošo Pijade. Predlog Kolisevskega je skupščina sprejela z dolgotrajnim in prisrčnim odobravanjem. Ko je predsedujoči dal na glasovanje predlog Lazara Kolisevskega, je skupščina predlog odloka o potrditvi uredb zveznega izvršnega sveta in o nadaljnjem delu za pripravo zakona o gospodarskem sistemu. Te uredbe je sprejel zvezni izvršni svet na osnovi pooblastil zakona o izvaenju ustavnega zakona. Izvršni svet je prav tako poslal predlog za razrešitev dolžnosti sodnika zveznega vrhovnega sodišča Nede Božinovič in predlog za imenovanje Borivoja Markovića, ki je sedaj član vrhovnega sodišča LR Srbije, za sod-

postavljeni na dnevni red skupne seje, je predsedujoči sporočil, da je skupščina prejela od zveznega izvršnega sveta še predlog zakona o družbenih načrtih za razvoj gospodarstva kakor tudi nekoliko zakonov poleg njega. Predsedstvo skupščine je prav tako prejelo predlog zakona o proračunih, predlog družbenega plana FLRJ za 1954, predlog proračuna FLRJ za 1954 leto, predlog zakona o zaključnem računu FLRJ za 1952 leto, predlog zakona o spremembi čl. 82 in 107. čl. ustavnega zakona.

Vsi ti zakonski predlogi so bili očitani in razdeljeni ljudskim poslancem in bodo poslani obema domovima v razpravo in sklepanje. Dalje je skupščina sprejela predlog odloka o potrditvi uredb zveznega izvršnega sveta in o nadaljnjem delu za pripravo zakona o gospodarskem sistemu. Te uredbe je sprejel zvezni izvršni svet na osnovi pooblastil zakona o izvaenju ustavnega zakona. Izvršni svet je prav tako poslal predlog za razrešitev dolžnosti sodnika zveznega vrhovnega sodišča Nede Božinovič in predlog za imenovanje Borivoja Markovića, ki je sedaj član vrhovnega sodišča LR Srbije, za sod-

Za tem so prečitali pisma predsednika republike Josipa Broza Tita, ki je predlagal, da se na dnevnem red skupne seje obeh domov pred izvolitvijo novega predsednika republike in zveznega izvršnega sveta vstavi še poročilo zveznega izvršnega sveta.

Predsednik republike je v pismu obvestil, da bo v imenu zveznega izvršnega sveta dal na skupni seji osebno poročilo, da pa v prilogi dostavlja tiskano poročilo zveznega izvršnega sveta, ki zajema čas od 1950. do 1953. leta. Pismeno poročilo so razdelili vsem ljudskim poslancem. Skupščina je predlog sprejela.

Poleg predmetov, ki so bili

Predlog zveznega družbenega plana za leto 1954

predvideva narodni dohodek v znesku 878 milijard 229 milijonov dinarjev

Beograd, 28. jan. Po predlogu družbenega plana FLRJ za 1954. leto, ki je v soglasju s sklepom o začetnih gospodarskih ukrepih do sprejetja družbenih planov za letošnji bil dostavljen zvezni ljudski skupščini v določenem roku, znaša predvideni celokupni družbeni proizvod bilijon, 11 milijard in 887 milijonov dinarjev, narodni dohodek pa 878 milijard 229 milijonov dinarjev.

Za ekonomski razvoj v letu 1953, ki je bil vzeta za osnovo ob izdelavi projekta plana za letošnje leto, je značilno povečanje industrijske proizvodnje, sorazmerno dobra letina v kmetijstvu in povečanje proizvodnje industrijskih proizvodov. Ti činitelji so vplivali na povečanje skupne gospodarske aktivnosti, posebno pa na obseg gradbeništvu in investicijske delavnosti kot tudi na obseg transporta. Skupni družbeni proizvod je preteklo leto znašal 972 milijardi 799 milijonov dinarjev, ali za 10 odstotkov več, kakor 1952. leta. Na tako povečanje skupnega družbenega proizvoda je vplivalo v prvi vrsti povečanje industrijske proizvodnje za 12 odstotkov v primeri z letom 1952, kar je bilo pogojeno z boljšim izkoriščanjem sedanjih industrijskih zmogljivosti in razširitvijo proizvodnje dela. Po preračunih je proizvodnost dela preteklo

V današnji II. izdaji bomo objavili poročilo zveznega izvršnega sveta o njegovem delu v letih 1950 do 1953. Posebej opazujemo naše bralce v Mariboru in Celju, da bodo po prihodu jutranjega brzovlaka pri kolporterjih lahko dobili našo II. izdajo

nika zveznega vrhovnega sodišča.

Za tem so v skupščini prečitali telegram ljudskih poslancev iz Crne gore Nikole Kovačevića, Andrija Mugoše, Save Brkovića, Radomirja Komatinine in Komnena Cerovića, ki so zadržani. Telegram pravi:

»Zaradi nenadnih težkih vremenskih nepriklj nam je nemogoče priti na zasedanje. Neverjetno nam je žal, ker ne bomo prisostvovali volitvi predsednika republike. Prosimo vas, da obvestite ljudsko skupščino, da so naši glasovi za tovariša Tita, da on kot predsednik naše domovine vodi našo republiko do novih zmag v svetlo in lepo bodočnost, kot nas je vodil doslej.«

Prosimo ljudsko skupščino, da tudi naše glasove šteje kot polnovečajne.«

Zatem je skupščina pristopila k razpravi o predlogu poslovnika zvezne ljudske skupščine. Predlog poslovnika je bil soglasno sprejet, za tem pa se poročila administrativnega odbora zveznega sveta in sveta narodov ljudske skupščine FLRJ drugega skilca in poročilo komisije za tolmachenje zakonov.

V nadaljevanju skupne seje, ki je napovedana za jutri ob 9. uri, bo predsednik republike Josip Broz Tito podal skupščini poročilo zveznega izvršnega sveta.

Socialistična zveza kandidira za predsednika republike Josipa Broza Tita

Beograd, 28. jan. (Tanjug) Predsedstvo Socialistične zveze Jugoslavije je imelo danes sejo pod predsedstvom tov. Edvarda Kardelja. Na seji so sklenili, da bo Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije predlagala kot svojega kandidata za predsednika republike tov. Josipa Broza - Tita, za predsednika Zvezne skupščine pa tov. Mošo Pijade. Za kandidaturu skupščinskih organov, odborov in komisij, ki jih

predvidevajo poslovniki, je dalo predsedstvo Socialistične zveze pobudo da se izbere skupni poslancev, ki bo stavila skupščini skupne predloge.

Predsedstvo Socialistične zveze je kooptiralo za svojega člana tov. Veljka Vlahovića in ga hkrati imenovalo za predsednika komisije za mednarodne zveze. Za sekretarja te komisije je bila imenovana tov. Marija Vilfanova. V komisijo sta bila imenovana nova člana tov. Marko Ristić in Milijan Neoritić.

naprav. Povečanje amortizacije se bo zelo povoljno odrazilo na obseg, enakomernost in kvaliteto proizvodnje. Promet s surovinami, domačimi in tujimi, kot so potrebne industriji bo svobodno, izjemoma se bo tudi v bodoče obržalo kontingentiranje bakra za domače potrebe, kakor tudi nekaj drugih barvnih kovin, sode in gradbenega materiala za izvoz. V okviru ukrepov za razvoj industrije, je letos predvideno povečanje izvoza, zaščita domače industrije, kreditiranje investicij, vzpodbujanje razvoja predelovalne industrije ter preprečevanje monopolističnih težav v industriji.

Glede kmetijstva predvideva družbeni plan večje investicije v to gospodarsko panogo - okrog 15,3 milijarde dinarjev kredita. Tukaj niso vrčunana sredstva, ki jih bodo vložile republike in ljudski odbori. Prav tako niso upoštevane lastne investicije individualnih proizvajalcev in zadrug. Znatna sredstva bodo na razpolago tudi za izgradnjo sodobne živilske industrije, predvsem pa klavnic, hladilnic, mlinov in silosov. Položaj kmetijstva se bo izboljšal z ureditvijo tržišča investicijskega in gradbenega materiala, z uvozom umetnih gnojil in pravilnejšo davčno politiko.

Sneg v Kopru

Koper, 28. jan. Drug hud mraz, ki je zajel te dni vso Jugoslavijo, se je pojavil tudi v naši coni. Koprski meteorološki postaja je zaznamovala v ponedeljek in torek 10 stopinj pod ničlo. Vreme se je včeraj še poslabšalo, z dvigom temperature pa je zapihala močna burja s snegom. Zapadlo je dva centimetra snega, kar je za te kraje izreden pojav. Barometer je včeraj še ves dan padal, danes pa je posijalo sonce in ponehala burja.

Naši poslanci so se zopet zbrali v Ljudski skupščini F

CETRTI SESTANEK V BERLINU

Dulles: Predlog Molotova ne bi prinesel rešitve

Ameriški zunanji minister je odklonil predlog Molotova o konferenci petih držav, izjavil, da je bilo o prvi točki dnevnega reda dovolj govora ter predlagal, da se takoj načne druga točka - vprašanje Nemčije in evropske varnosti - Dullesovim argumentom se je pridružil tudi Eden

BERLIN, 28. jan. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Razgovori štirih ministrov za zunanje zadeve so se nadaljevali danes popoldne ob 15. uri. Današnjemu sestanku predseduje sovjetski minister Molotov. Danes so ministri nadaljevali razpravo o prvi točki: Ukrepi za popustitev napetosti v mednarodnih odnosih in za sklicanje petorice konferenc. Ameriški minister Dulles se je včeraj prijavil kot prvi govornik na današnjem sestanku, da bi odgovoril na sinočno izjavo Molotova.

V Berlinu smo prišli, da bi obravnavali in končali resno delo, zato sodim, da ga ne smemo dalje zavlačevati, pač pa se moramo lotiti ostalih točk dnevnega reda. Je dejal danes v svojem govoru ameriški minister za zunanje zadeve Dulles, odgovarjajoč Molotovu. Predlog Molotova o Kitajski je Dulles krstila s »poskusom, da bi Združene narode zamenjali s telesom, v katerem naj bi bila poleg štirih velesil tudi Kitajsk«. To telo, svet petorice, naj bi razpravljalo o vseh vojaških, političnih in gospodarskih vprašanjih v svetu. Ustanovna lista Združenih narodov pa določa, da mora ta vprašanja reševati Generalna skupščina. Dulles je dejal, da po njegovi sodbi predlog sovjetskega ministra Molotova ne bi prinesel rešitve vseh problemov na svetu, ki jih ni mogoče rešiti Združeni narodi v devetih letih.

Zaradi tega ker so Združeni narodi odklonili, da bi v svoje vrste sprejeli priznanega agresorja, meni Molotov, da jih je treba sedaj kaznovati s tem, da bi njihova pooblastila prenesli na tega agresorja. Menim, da smo v razmenjavi stališč glede tega vprašanja opravili zadostno »prvo rundo« in da je sedaj potrebno, da preidemo na izmenjavo stališč o drugih dveh vprašanjih dnevnega reda, nemškem in avstrijskem, ne pozablajo pri tem na tisto, kar je rečeno - je končal Dulles.

Za Dullesom je govoril francoski minister Bidault, za njim

pa britanski minister za zunanje zadeve Eden. Kot Dulles je tudi britanski minister predlagal, da bi opustili razpravo o prvi točki dnevnega reda in bi po govoru Molotova prešli na drugi dve točki vprašanje Nemčije in Avstrije. Pripomnil je, da bi mogli prvo točko pretepati, če bi bil medtem dosežen napredek glede nemškega in avstrijskega vprašanja.

Ko je opozoril nato na Molotove besede, da bi konferenca petih lahko razpravljala ne le o splošnih svetovnih problemih, pač pa tudi o nekaterih stvarnih vprašanjih Daljnega vzhoda, je Eden pripomnil, da nasprotuje takemu predlogu in da se mu zdi neizvedljiv. Izrazil je mnenje, da se da popustitev mednarodne napetosti doseči le, če bodo tako v Aziji kot Evropi obravnavali vsak problem ločeno. Poleg tega, je dejal Eden, konferenca, ki ima določen delokrog, ne more razpravljati o problemih, ki zadevajo ves svet. Molotov n. pr. navaja vprašanja razorožitve in razvoja mednarodne trgovine. Ti dve vprašanji neposredno zanimata mnoge države, ne samo tiste, ki jih zastopamo; še več, prvi izmed teh dveh problemov spada v izključno pristojnost Združenih narodov. Glede drugega je mnogo načinov za razvoj mednarodne trgovine. Teško je verjeti, da bi ista konferenca petih lahko hkrati sklepala o razorožitvi, o več političnih vprašanjih in končno tudi o ekonomskih, je dejal Eden.

Berlin, 28. jan. (Tanjug) Nocoj, nekaj po 19. uri, se je končal četrti sestanek ministrov za

zunanje zadeve Francije, Anglije, ZDA in Sovjetske zveze.

Na današnjem sestanku so govorili Dulles, Eden, Bidault in Molotov. Vsebinska govora prvih dveh je objavljena, govora drugih dveh pa bodo objavili javnosti nocoj na tiskovni konferenci.

Britanski minister za zunanje zadeve, ki je bil v svojem govoru zelo umirjen, je danes podprl z ene strani Dullesovo, pa drugi strani pa je vseeno pokazal, da ne želi niti zaostrevanja niti prekinitve razprave o Kitajski oziroma o prvi točki dnevnega reda. Eden je s tem ostal na liniji, ki jo je zadržal v samem začetku berlinske konference, ko se je pokazalo, da želi iti Velika Britanija delno skupno z ZDA oziroma zahodno, da pa pri tem želi zadržati tudi pravico, da izstopa samostojno, kakor to ustreza njenim interesom.

Pooblastila britanski vladi glede nuklearnih raziskovanj

London, 28. jan. (Tanjug). Na podlagi novega predloga zakona o atomski energiji, ki ga pripravljajo, bo dobila britanska vlada široka pooblastila za sodelovanje z zasebnimi industrijskimi podjetji za nuklearno proizvodnjo. Računajo, da ne bo nikakih monopolističnih omejitev glede nuklearne proizvodnje v industriji. Predsednik sveta vladnih korporacij za atomsko energijo, ki je bila ustanovljena pred nekaj meseci, bo dobil posebno pooblastila, da bo tako varovana tajnost v vprašanjih, ki so v neposredni zvezi z državno varnostjo. Poleg tega bo vlada podprla sodelovanje z zasebnimi podjetji za uporabo atomske energije v medicini, kemiji in na drugih področjih. — Britanska vlada sedaj pripravlja načrt tega zakona.

Pred padcem Fanfanijeve vlade

Program njegove vlade so zavrnili tudi monarhisti, socialni demokrati pa pravijo, da Fanfani ni znal izbirati med levico in desnico - Kot novi mandatarji so napovedali Gronchi, Piccioni in vnovič Pella

Rim, 28. jan. (Tanjug). Sinočne izjave voditeljev političnih strank so pokazale, da je za pečetena usoda Fanfanijevega kabineta. V imenu socialnih demokratov je Saragat izjavil, da je Fanfanijeva politična usmerjenost napačna. Ni se mogoče istočasno obračati na levico in desnico, pač pa je treba izbrati, je dejal. Tajnik socialno-demokratske stranke meni, da je Fanfanijev program glede socialnih reform revnejši kot De Gasperijev iz leta 1950, ko je predlagal agrarno reformo in zgraditev juga.

V imenu monarhistov edine stranke, na katere glasove je Fanfani še lahko upal, je član

ravnateljstva stranke Selvaggi dejal, da je vladni program pomankljiv v ekonomsko-financijskih vprašanjih in v vprašanju Trsta, kjer vse ni dotaknil bistva drame, ki ima poleg političnega tudi narodni in čustveni pomen.

Ko je bilo videti, da utegne vlada pasti, se je Fanfani sinoči dolgo posvetoval s sekretarjem skrščansko-demokratske stranke De Gasperijem. Sklenila sta, da bodo takoj, ko bo padla vlada, sklicali nacionalni svet krščansko-demokratske

stranke, ki naj bi določil politično usmeritev stranke glede na ponovni neuspeh političnega centra. Po dosedanjih napovedih bi utegnili Fanfani že jutri vrniti mandat predsedniku republike Einaudiu, ki po splošnem mnenju to pot ne bo obnovil posvetovanj s političnimi osebami, pač pa bo na podlagi minulih posvetovanj in debate v skupščini določil nove korake. Za enkrat omenjajo samo naslednje rešitve: Gronchi, Piccioni ali vnovič Pella.

Vsak dan en milijon kilovatnih ur premalo

Pomanjkanje električne energije iz dneva v dan večje

Reke Drava, Sava in Soča imajo zadnje dni še manjši dotok vode. Tako nizkega vodostaja kot je sedaj na Dravi ne pomajmo že 50 let z izjemo 1. 1923. Elektroenergetsko situacijo v Sloveniji pa je še poslabšalo nujno popravilo kotla v trboveljski termoelektrarni. Med tem ko so v dobrem stanju vse ostale naprave našega elektroenergetškega sistema pa nam vse bolj in bolj zmanjkuje električne energije. Pri dravskih elektrarnah je voda celo zmrznila v bazenih, kar pravičeno že dolgo ne pomajmo. Preskrba z električno energijo se je zadnje dni tako poslabšala, da prejema večina panog industrije v Sloveniji le še 15% potrebne energije, minimum, ki ga je nemogoče krčiti. Spričo tolikšnega pomanjkanja energije je bil naš elektroenergetski sistem ponovno prisiljen omejiti dobavljanje električne energije za široko potrošnjo kljub temu, da je po deželje že 16 dni vsak drugi dan med 8. in 16. uro brez elektrike. Čedalje občutnejše pomanjkanje električne energije je narekovalo novo ureditev in sicer od 6. do 9. ure zjutraj in od 17. do 20. ure zvečer.

Tudi pri teh redukcijah električne energije bo verjetno najbolj prizadeto podeželje, kajti v mestih je težko prekiniti dobavo elektrike, ker bi bile prizadete tudi razne javne ustanove: bolnišnice, pošte, železnica, vodovod itd. Takšno stanje lahko traja še naprej dokler bo trajal oster mraz in ne bo odjuge. Toda tudi tedaj elektroenergetska situacija se ne bo bistveno izboljšala, ker bo Drava pričela nositi tudi led in mašiti vstopne odprtine do turbin. Hrvatski oddaja Slovenija le še eno sedmino električne energije! Pričakovati pa je, da bo v kratkem nehala obratovati tudi elektrarna Vinodol.

Prebivalstvo naj skrajno varčuje z elektriko in naj je ne uporablja za ogrevanje prostorov in kuho. Upeštevati je treba, da porabi en kuhaličnik toliko energije, kot jo potrebuje za luč 20 žarnic; kuhaličnike uporabljamo le tedaj, če ni prav nobene druge možnosti za kuho. Trgovska podjetja, ustanove, tovarne in lokali naj omejijo razsvetljavo prostorov na najmanjšo možno mero, predvsem pa je treba

popolnoma opustiti razsvetljavo izloženih oken, reklamnih napisov itd. Dobavo električne energije za gledališča, kinopodjetja in za javne prireditve je treba urediti sporazumno z lokalnimi oblastmi oziroma treba je upoštevati možnosti javnega električnega omrežja. Pri odklapanju glav-

nih napajalnih daljnovodov se ne bo mogoče ozirati na te prireditve, ki so zaradi tega precej tvegane.

Pomanjkanje električne energije ne bi bilo tako občutno, če bi naše elektroenergetsko podjetje imelo že zgrajeno veliko akumulacijsko elektrarno, ki bi v kritični dobi — kakršna je sedanja — dajala električno energijo iz akumulirane vode. Vsekakor je nujno začeti čimprej graditi takš-

no elektrarno po enem izmed predlaganih načrtov, zlasti zaradi tega, ker je gradbena operativna brez novih nalog in se bodo ti izkušeni strokovnjaki od mlajših do visoko kvalificiranih projektantov razšli po drugem delu. Treba pa je vedeti tudi to, da nam primanjkuje vsak dan 1 milijon kWh; namesto 2.6 milijonov, dajejo elektrarne le okoli 1.6 milijonov kWh električne energije na dan.

Hydrocentrala Lobnica v pohorskem energetskega sistema najhitrejša rešitev

Stroški izgradnje bi se poplačali v enem letu

Ce se ozremo na leto kot enoto, vidimo, da proizvodnja električne energije napreduje približno vzporedno z naraščanjem potreb razvijajoče se industrije in splošnega konzuma. Vendar se ta navidez ugodna slika močno spremeni, če razdelimo leto v dva dela: poletno in zimsko dobo. Potem opazimo, da proizvodnja v poletni dobi narašča hitreje kot potrošnja in da naše elektrarne v njej ne delajo s polno močjo. Nasprotno pa je povečanje proizvodnje v zimski dobi manjše kot povečanje potreb potrošnikov, zaradi česar mora nujno priti do omejitev v uporabi električne energije.

Iz tega sledi, da ni glavni vzrok današnjega pomanjkanja električne energije nizko vodno stanje na naših rekah, ki je končno za zimsko dobo povsem normalno in se v tem času ponavlja vsako leto, temveč sistem izgradnje hidroelektrarn, ki ne upošteva dovolj razdelitve razpoložljivih vodnih količin, ki so poleti večje kakor jih potrebujemo, pozimi pa premajhne.

Zato je pravilna soglasna ugotovitev vseh razprav o letošnjem pomanjkanju električne energije, da more take krize v oskrbi z električno energijo v bodočnosti preprečiti edino tih hitrejša izgradnja akumulacijskih vodnih central, ki zbirajo vodo vse leto in omogočajo izrabo pozimi v času največjega pomanjkanja. V Sloveniji imamo lepe možnosti za gradnjo velikih akumulacijskih central, ki bi lahko proizvajale v zimski dobi dovolj energije za kritje vseh potreb industrije in široke potrošnje. Za eno izmed njih je treba v tem krajšem času odločiti in delati z železno doslednostjo na njeni izgraditvi.

Toda vse velike akumulacijske elektrarne zahtevajo daljšo dobo za raziskave, projektiranje in gradnjo, ki bi ne bila krajša od 5-6 let. Tudi velika kalorična centrala v Šoštanjnu položaja ne bo popravila, ker bo v prvi fazi s 60.000 kW komaj zadovoljila potrebam Tovarne aluminija v Kidričevem.

Ker pa je nevdružno, da bi bilo naše gospodarstvo še nadaljnjih 5-6 let izpostavljeno nevarnosti takih motenj, kakor jih je povzročila letošnja kriza v preskrbi z električno energijo, mislimo, da je treba iskati možnosti, ki bi v znatno krajšem času odpravile v gospodarstvu težkoče, ki jih leto doživljamo. Iskati je torej treba akumulacijske srednje velikosti s krajšim delovnim časom take moči, da bi zadovoljila bližnji bodočnost.

Tako možnost nam nudi v prvi vrsti HE Lobnica na Pohorju kot prva faza pohorskega energetskega sistema, ki se lahko izgradi kot samostojna enota v 2 letih. Druga faza tega sistema je izgradnja velike akumulacijske hidroelektrarne Lehen, ki pa zahteva

za zaradi visoke pregrade daljšo gradbeno dobo HE Lobnica izrablja vodo centralne pohorske visoke ravni, t. j. Lobnico, Oplotnico in Radoljino, ki se zajamejo na koti 1250 in izkoriščajo v strojnici ob Dravi na koti 270. Izrabljeni padec znaša torej skoraj 1000 m. Elektrarna z instalirano močjo 50 tisoč kW daje letno 60 milijonov kilovatnih ur, ki jih lahko prodajamo neodvisno od naravnega dotoka vode takrat, ko so nam najbolj potrebne, lahko v celoti v zimskem času. Dokler ne bo izgrajena velika akumulacijska elektrarna, bi nam Lobnica z močjo 50.000 kilovatov pokrila vse konice v sedanji zimski dnevni obteži in razen tega s svojo razmeroma veliko produkcijo odpravila vse omejitve v potrošnji električne energije, ki so danes za naše gospodarstvo tako boleče.

Posebna vrednost Lobnice je večletni izravnalni bazen, ki omogoča enakomerno produkcijo v vseh letih, neodvisno od vpliva suše; nasprotno, v sušnem letu lahko po potrebi produkcijo celo povečamo s popolno izobrazbo akumulirane vode.

Hidrološke prilike so dogane na podlagi 7 letnih opazovanj in jih lahko smatramo za dovolj zanesljive in ugodne. Pomembna prednost lobniške akumulacije je v tem, da izraba vodotokov ne povzroča škode v drugih panogah gospodarstva. Pod vodo ne pride nobeno poslopje, prizadeti ni nobena komunikacija, izrabljena voda teče skozi ozemlje, ki za poljedelstvo ne prihaja v poštev.

Geološke prilike so ugodnejše kakor kjerkoli drugod v Sloveniji, saj vsi objekti leže v kompaktnem tonalitu in kristalniku. Ta okolnost omogoča enostavno in solidno fundiranje objektov elektrarne. Zaradi velike nepropustnosti tega terena bo akumulacijski bazen sam na sebi vodotesen in ne bodo potrebna obsežna injekcijska dela pri pregradi in v bazenu, ki povzročajo drugod velike ovire in visoke stroške. Iz istega razloga bo oblaganje rovov za zaščitno betonsko oblogo v glavnem nepotrebno.

Razmeroma preprosta gradnja

Največji objekt HE Lobnica je dolinska pregrada pod Črnim jezerom, ki pa s svojo višino 40 m predstavlja le srednjeveliki objekt, katerega izgradnja ne bo povzročila naših operativnih težav. Pregrada se bo verjetno zgradila v obliki kamnitega nasipa, za katerega je material na razpolago na samem mestu. Ostale faze gradbenega materiala, predvsem cementa, se bo dobilo malo, saj se predvideva le ca 4000 m³ betona. Dovoz gradbenega materiala je mogoče po obstoječih cestah, zaradi česar odpadejo drage transportne naprave, ki se pri gradnji visokoležečih dolinskih pregrad običajno potrebujejo.

Rovi za dovajanje vode v akumulacijsko jezero oziroma

od tam v strojnico so vsi minimalnih dimenzij, ker potrebujemo za pogon elektrarne z izredno velikim padcem le majhno vodno količino, 5 m³/s. Celotna naprava zahteva 4 rove, ki pa jih lahko gradimo iz več mest istočasno; najdaljši odsek je dolg komaj 1 km. To omogoča izgradnjo rovov v enem letu.

Tlačni cevovod premera ca 1 m lahko položimo po vsej dolžini na površini terena. Pri izrabnem padcu skoro 1000 m znaša dolžina cevovoda ca 2 1/2 kilometra, kar je še dovolj ugodno razmerje. Cevovod lahko izdelata Tovarna metalnih konstrukcij v Mariboru.

Strojnica, ki je predvidena v Smolniku ob Dravi, bo opremljena z 2 Peltonovima turbinama moči po 25.000 kW na horizontalni osi z neposredno priključenima generatorjema. Električna energija bi se dovajala v obstoječe 110 kV omrežje, ki poteka v neposredni bližini.

Gospodarska škoda zaradi letošnjega pomanjkanja električne energije znaša že sedaj preko 3 milijarde dinarjev, t. j. vsota, potrebna za izgradnjo Lobnice, ki bi se tako poplačala že v enem samem letu. Če bi bila navedena vsota na razpolago, bi lahko Lobnica v 2 letih obratovala s polno močjo in omogočila nadaljnji normalni razvoj naše industrije ter dvig življenjskega standarda. Naša gradbena operativna je povsem sposobna izvršiti v gornjem roku vsa potrebna gradbena dela, hidromehansko in elektroenergetsko opremo pa bi v celoti lahko izdelala domača industrija.

Ing. Janko Kovačec

Končano je snemanje umetniškega filma »Koncert«

Zagreb, 28. jan. V ateljeju Jadran - filma je končano snemanje umetniškega filma »Koncert« po scenariju Vladana Desnice in v režiji Branka Pelana. Ta film, za katerega je veliko zanimanje, bo prvič predvajan v mesecu maju.

V Zagrebu so odprli konzulat republike Nemčije

Zagreb, 28. jan. Danes je začel v Zagrebu poslovanje konzulat republike Nemčije. Za prvega konzula je bil imenovan Wilhelm Weiler. Konzulat je odprt za posle iz območja Hrvaške, Slovenije, Bosne in Hercegovine ter Črne gore.

Ustanovitev francoskega konzulata v Ljubljani

V Ljubljani je bilo ustanovljeno konzularno predstavništvo francoske republike. Vodil ga bo vicekonzul g. Georges Grosard, ki je že prisel v Ljubljano. Francoski konzulat v Ljubljani spada v okvir generalnega konzulata v Zagrebu in je četrto konzularno predstavništvo Francije v naši državi.

Po 40 dneh konec prisilne uprave v anhovski cementarni

Nova Gorica, 28. jan. Včeraj popoldne se je v kinodvorani zbral k svoji prvi seji novoizvoljeni delavski svet. Seje so se udeležili vsi člani razen enega, ki je bil službeno zadržan. Navzoči so bili tudi člani začasne prisilne uprave in republiški ljudski poslanec Martin Greif. Na dnevnem redu je bilo poročilo o poteku in izidu volitev delavskega sveta, izvolitev predsednika delavskega sveta in njegovega namestnika ter izvolitev devetdelanskega upravnega odbora. Ugotovili so, da so bile volitve novega delavskega sveta, pravilno izvedene. Za tem je bil po živahni razpravi o kandidatih izmed štirih kandidatov izvoljen za predsednika delavskega sveta Miro Grosar, šef planškega oddelka, za njegovega namestnika pa Jože Stanič. Nato so po še bolj živahni razpravi o kandidatih za upravni odbor s tajnim glasovanjem izvolili izmed 12 kandidatov 9 članov upravnega odbora in ravno toliko namestnikov. S tem se je delavsko samoupravljanje v cementarni Anhovo znova konstituiralo in je bila tako končana začasna prisilna uprava, ki je po že znanih dogodkih trajala 40 dni. Delavski svet je nato z odobravanjem potrdil sklep OLO Nova Gorica, s katerim je bil imenovan za začasnega vršilca dolžnosti direktorja Sto-

Delegati III. kongresa sindikatov Srbije pri predsedniku Titu

Beograd, 28. jan. Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes delegacijo III. Kongresa zveze sindikatov Jugoslavije za Srbijo. Tridesetčlanska delegacija sta vodila novozvoljeni predsednik republike Dragi Stamenković in sekretar Dušan Sijan.

Delegati III. Kongresa sindikatov Srbije so spoznali predsednika republike s svojim delom in poudarili, da sta velika predkongresna dejavnost sindikalnih organizacij in živa razprava dala temu kongresu popoln delovni značaj.

V času sprejema so delegati obvestili predsednika Tita o enodušnosti, s katero je njihov

kongres sprejel sklepe III. plenuma CK ZKJ, nato pa so iznesli svoje sklepe glede učenca v gospodarstvu, delavskega samoupravljanja, sodelovanja s sindikalnimi organizacijami drugih držav, plačnega sistema in nekaterih svojih organizacijskih vprašanj.

Predsednik Tito je opozoril delegate na važnost in pomen sindikalne organizacije, ki je odgovorna za pravičen razvoj socializma v naši državi. Poudaril je pomen decentralizacije v gospodarstvu in političnem upravljanju, pomen delavskega samoupravljanja in potrebo stalnega političnega dela v dviganju socialistične zavesti med delavskim razredom, po-

sebeno z ozirom na to, da stopa v njegove vrste vsak dan vse večje število ljudi, ki prihajajo iz vasi s svojimi stariimi pojmovanji in navadami.

Na koncu sprejema, ki je trajal okoli dve uri, se je predsednik Dragica Stamenković zahvalil za vso pomoč in prisrčen sprejem.

Prva letos splovljena ladja je dobila ime »Soča«

Ladjedelnica »3. maja na Reki je minule dni dogradila novo motorno ladjo za podjete »Jadranska slobodna plovdba«. Prva letos splovljena ladja je dobila ime »Soča«. Takoj po poizkusnih vožnjah v Kvarnerskem zalivu je bila ta ladja določena za vzdrževanje prometa s Turčijo in Grčijo. Nova ladja »Soča« spada v tipu ladij »Drava«. Njena nosilnost znaša 740 ton, hitrost pa 11 milj na uro. Služila bo predvsem za prevoz žužnega sadja.

Letos bodo v reški ladjedelnici »3. maja« splovlili še 8 ladij te vrste. Prvi dve »Timok« in »Bistrica« bosta izročeni prometu že aprila oziroma maja. Podjete »Jadranska slobodna plovdba« namerava naročiti letos še tri ladje istega tipa, ki bodo imele večjo nosilnost, in sicer 1.500 ton. Načrti za te vrste ladij so že izdelani ter je potreben le še pristanež strokovne ladjedelniške komisije v Zagrebu.

Inozemski turisti se bolj in bolj zanimajo za opatijsko rivijero

Po informacijah v Turističnem biroju Opatije in agencije »Kvarner - ekspress« smemo pričakovati, da bo prišlo letos v te kraje precej več turistov, kakor prejšnja leta. Največ ponudb so podjetja doslej prejela iz Zahodne Nemčije in Avstrije, takoj za tema državama pa so Francija, Svica in Belgija.

Turistična sezona se bo slovesno začela sredi aprila, in sicer s folklornimi in koncertnimi prireditvami. Julija in avgusta bo predvidoma velik festival jugoslovanske folkloze, na katerem bodo sodelovali državni folklorni ansambli iz vseh naših republik. Ves čas turistične sezone bo enkrat na teden solistični, instrumentalni ali vokalni koncert.

Med športnimi prireditvami bodo najvažnejši mednarodni teniški turnir, mednarodno prvenstvo v nogometu in jadrnalna regata za pokal Opatije v začetku avgusta.

Sezono bo zaključila velika razstava jugoslovanske knjige.

Sestanek terenskih socialno-zdravstvenih svetov

Ljubljana, 28. jan. V klubski sobi MLO Ljubljana so se danes sestali predsedniki terenskih socialno-zdravstvenih svetov in njih namestniki. Tovariš dr. Franta Mis jim je govoril o preventivni medicini in komunalni higiena, tov. Julka Resnikova pa o zaščiti matere in otroka. Njuna izvajanja so dala navzočim sinerגיע za delo terenskih socialno-zdravstvenih svetov, ki morajo kot družbeni organi biti tudi svetovalci in pomočniki Svetu za zdravstvo in socialno politiko pri reševanju socialnih in zdravstvenih problemih mesta Ljubljane. Kot je bilo iz razprave razvidno, so terenskim organizacijam takli sestanki potrebni, zaradi tega so tudi sklenili, da bodo z njimi redno nadaljevali in na njih znašali konkretne primere s področja socialno-zdravstvene politike na terenu. Na teh sestankih bodo tudi zdravstvena predavanja, s katerimi bodo zdravniški seznanili terenske svetove s preventivno pri raznovrstnih boleznih.

Dnevni tečaji

Na Deviz. obračunskem mestu v Ljubljani, so bili dnevi 28. januarja zaključeni po naslednjih tečajih:

USA dolar 769.25 (760.21, 781.75, 160); angl. funt 2.370. (2.375.83, 2392.61, 184); DM 20.575.82 (20.575.82, 20.536.20, 191); belg. fr. 1.322. (1335.33, 1423.51, 137); franc. frank 250. (253.52, 249.86, 191); štr. 20.000. (19.000. —, 18.579.50, 170); Lit 114. (116.13, 114. —, 137. —); holand. forint 19.597.48 (19.997.48, 19.655.86, 148); šved. kr. (13.500. —, 13.000. —, 124); egip. funt (1800. —, 1803.41, 109); obr. dolar Avstr. (754.81, 763.31, 154); obr. dolar Danska (704. —, 720. —, 140); obr. dolar Finska 550. (550. —, 552.32, 84); obr. dolar Grčija (649.00, 656.09, 118); obr. dolar Turčija 623. (623.57, 623. —, 107); obr. dolar Izrael (450. —, 480. —, 60); obr. dolar Brazil 600. (605. —, 602.14, 100. —); Paragvaj (620. —, 690, 100); Opatija: V oklepuju pomeni 1. številu predhodni srednji tečaj FLRJ. 2. številu srednji tečaj FLRJ. 3. številu azlo v % Četca za označbo valute pomeni, da v določeni devizi v Ljubljani ni bilo zaključkov.

Situacija: Trgovanje je bilo živo in promet znaten (120 milj.). Zaključene so bile velike količine v amer. dolarjih, nem. markah, franc. frankih, holand. forintih in finskih ter brazil. obrac. dolarjih. Ostalo pa je še neprodanih preko 10.000 nemških mark in 14 milj. ital. lir. Tečajji so se formirali tesno okoli predhodnih srednjih državnih tečajev.

Izvajanje uredbe o upravljanju stanovanjskih zgradb v Beogradu

Beograd, 28. jan. (Tanjug). Komisija strokovnjakov, ki dela na izvajanju zveze uredbe o upravljanju stanovanjskih zgradb, je že izdelala načrt odločbe o stanovanjskih svetih in stanovanjskih skupnostih ter načrt odločbe o dolžnosti upraviteljev zgradb na področju Beograda. Obe odločbi bosta iznešeni pred mestni ljudski odbor.

Po načrtu odločbe se v stanovanjsko skupnost vključujejo stanovanjske zgradbe splošno-ljudske in zadržane imovine, zgradbe družbenih organizacij in privatnih lastnikov, ki imajo več kot tri osebna stanovanja. Stanovanjske zgradbe, ki so vključene v stanovanjski skupnosti, upravljajo najemniki stanovanj po stanovanjskih svetih in svetih stanovanjske skupnosti.

Stanovanjski svet se volj na

Ljudski odbori jamčijo podjetjem za kredite

Glede na razpis natečaja Narodne banke v Beogradu za doletve dolgoročnih kreditov gospodarskim organizacijam so nekateri mestni in okrajni ljudski odbori v Sloveniji že obravnavali potrebe posameznih podjetij in sklenili izdati zanje v skladu s svojimi proračunskimi sredstvi potrebna garancijska pisma.

Tako je okrajni ljudski odbor v Kranju prevzel jamstvo za »Tiskarino« v znesku 641 milijonov din. Ta denar bo podjetje porabilo za razširitev in racionalizacijo proizvodnje. Mestni ljudski odbor Ljubljana je izdal garancijska pisma »Liotostroy«, Zadržani mlekarni, tovarni koles »Rogue«, Ssturnusu in še nekaterim podjetjem.

Skupna akcija za izvoz izdelkov ribje industrije

Koper, 28. jan. Predstavnik izvoznih podjetij cone Trsta za Jugoslavijo in izvoznih podjetij za izvoz ribje industrije v Jugoslaviji so izvolili skupni koordinacijski odbor, ki je doslej sestavljen iz prava za skupno delo. V prvi vrsti so se dogovorili za enotno ceno, sestavili tabelo glede kakovosti posameznih ribjih izdelkov, o skladitvi in podobno. Koordinacijski odbor se bo sestajal enkrat mesečno, predsedoval pa mu bo izmenoma zasopnik iz Jugoslavije in jugoslovanske cone Trsta. Pouda-

ri moramo, da ribja industrija v naši coni narašča. Lani je v primeru s proizvodnjo v letu 1952 narasla za 10 odstotkov, v še večji meri pa narašča izvoz ribje industrije v obeh okrajih cone B. Lani so podjetja kopskega okraja izvozila v inozemstvo nad 2 milijona 490 tisoč kilogramov proizvodov ribje industrije za skupno vsoto 252,5 milijonov dinarjev. Izvoz ribje industrije je lani predstavljval 48,67 odstotkov celotnega izvoza, ki se je z ozirom na leto 1952 povečal za 30 do 40 odstotkov. Lani so se proizvođači ribje industrije naše cone prodajali na šestih tržiščih: v Svici, Belgiji, Grčiji, Angliji, Libanonu in Jordaniji, letos pa skušajo izvozna podjetja plasirati ribje proizvode tudi v Ameriko.

Lani so plačali kmetje 26.441 milijonov din dohodnine

Po sporočitih iz merodajnih krogov je potekalo lani pobiranje dohodnine od kmetov v glavnem taklo, kakor je bilo določeno z družbenim planom. Od 26.421 milijonov dinarjev, kolikor je znašal letni plan okrajnih davčnih obveznosti, je bilo do 31. decembra plačanih 26.441 milijonov dinarjev ali 20 milijonov več. Ta presežek odpade v glavnem na plačila zaostankov iz leta 1952.

Po republikah je bilo dohodnina pobrana takole: v Srbiji so plačali kmetje 98,5% od predvidenega plana, v Hrvatski — 96,4%, v Sloveniji — 109,1%, v Bosni in Hercegovini 99,9%, v Makedoniji — 106,8% in v Črni gori — 149,2%. (Jugopres.)

Dopolnitev

V našen poročilu v zadnji številki »Slovenske poročevalca« o prevzemu jamstva s strani OLO Nova Gorica se mora pravilno glasiti, da je tovarna cementa Anhovo zaprosila za jamstvo v znesku 195 milijonov dinarjev, ne pa 995 milijonov.

V tokrovi številki je v analizi dela občinskih ljudskih odborov okraja Nova Gorica navedeno, da si je predsednik in celo član zbora proizvajalcev v Zalem hrlivci privojsil večje količine vina. Pravilno bi se moralo glasiti, da se je storil podpredsednik občinskega odbora in član zbora proizvajalcev, ki je prikrikl večje količine vina.

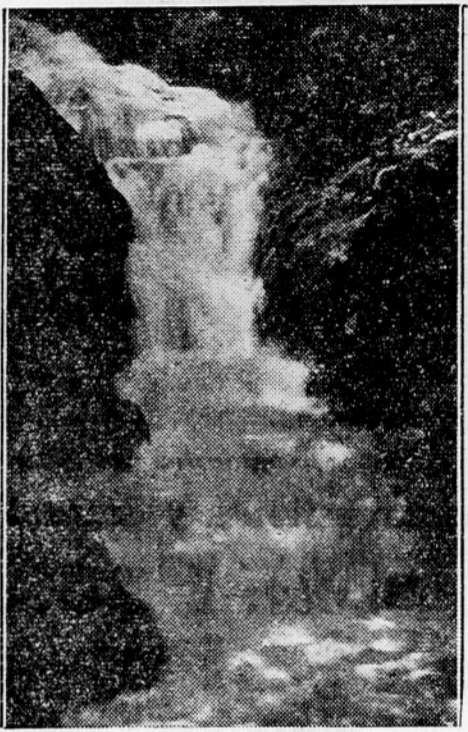
Plenum Zveze književnikov Jugoslavije

Beograd, 28. jan. v Beogradu zaseda danes plenum Zveze književnikov Jugoslavije. Pred prihodom na dnevni red so člani plenuma soglasno sprejeli sklep, s katerim izražajo popolno soglasnost s sklepi III. plenuma CK ZKJ o slučaju Milovana Djilasa in njegovih političnih težah in stališč, katere je v poslednjem času zastopal v naši javnosti in po njih deloval. Plenum je v celoti sprejel teoretične in ideološke politične obrazložitve, s katerimi je Djilasova dejavnost dokazana kot škodljiva in razbijajoča za Zvezo

komunistov in splošno politiko Jugoslavije.

Plenum je nadalje dolgo diskutiral o načinu izdaje almanaha književnih del, ki so ga lani prvič izdali. Po razpravi so sprejeli sklep, da se do prihodnjega kongresa književnikov nadaljuje s sedanjim načinom izdajanja in naj bo almanah ogledalo naše književne ustvarjalnosti v letu dni. Primanjkljaj pri tiskanju bodočega almanaha bosta pokrili dve zagrebški založniški podjetji, ki ga bosta tudi tiskali.

Plenum nadaljuje delo.

Slap Sumnik na Lobnici

Od srede na četrtek

Po privolitvi zahodnih zunanjih ministrov na dnevni red, ki ga je na prvi seji predložil sovjetski zunanji minister Molotov, so štirje zunanji ministri na berlinski konferenci že na svoji tretji seji prešli na razpravljanje o prvi točki dnevnega reda — ukrepih za zmanjšanje mednarodne napetosti in sklicanju konferenc petih. Glavni sovjetski argumenti na tej seji so bili trgovinska ekspanzija in ekonomski odnosi med Vzhodom in Zahodom sploh ter vprašanje miru v Indokini. Po mnenju opazovalcev je skušal sovjetski zunanji minister na tej seji spoprijeti predstavo na Veliko Britanijo, saj je bil ta dan tudi gost britanskega zunanjega ministra na večerji, ki jo je pripravil v čast sovjetske delegacije.

Prvi je spregovoril ameriški zunanji minister Dulles, ki je v svojem govoru zavrnil Molotove argumente o prid neposrednega razpravljanja o predlogu za sklicanje konferenc petih ob sodelovanju Kitajske. Dejal je, da se štirje zunanji ministri niso zbrali v Berlinu zato, da bi razpravljali o svetovnem položaju, temveč zato, da bi rešili dva konkretna problema: združitve Nemčije in državo pogodbo z Avstrijo. Dodal je, da Kitajska ni dokazala resnične dobre volje, da bi bila vključena v mednarodna razpravljanja. Dulles je nadalje dejal, da ni proti kakršni koli konferenci s Kitajsko in da so bili o tem smislu dani že predlogi glede Koreje, ki pa so naleteli na obstrukcijo Kitajske, katero podpira Sovjetska zveza. Ob zaključku sovjetske govora je ponosno odločno odklonil, da bi na berlinski konferenci razpravljali o problemih Daljnega vzhoda in predlagal, naj bi bila v tem ta točka dnevnega reda zaključena ter bi prišli razpravljati o drugi točki dnevnega reda: rešitvi usode Nemčije.

Za Dullesom je govoril francoski zunanji minister Bidault, ki je izjavil, da Kitajska direktno pomaga pri nadaljevanju vojne, za katero daje Francija velike žrtve. Dodal je sicer, da Francija ni proti razpravljanju o Kitajski pod pogojem, da bi vprašanje Indokine rešili tako, da ne bi prizadeli Francije. Bidault je poudaril, da je treba problem sodelovanja Kitajske prenesti na njegovi pravi tereni, v Azijo, t. j. na razpravljanje o vraščanju Koreje in južnih delov Azije.

Britanski zunanji minister Eden je dal kraško izjavo, o kateri je ponosil argumente Dullesa in Bidaulta in poudaril, da je treba doseči predsestojen sporazum o nemškem in avstrijskem vprašanju, šele nato bi lahko razpravljali o drugih problemih.

Kot zadnji je govoril sovjetski zunanji minister Molotov, ki je v dveh uri trajajočem govoru vztrajal predvsem na ekonomskih vprašanjih. Svoim zahodnim kolegom je očital, da so se omejili izključno na probleme političnega značaja. Po njegovih sodbi je treba spono berlinske konferenc razdeliti na tri velika področja: vojaška vprašanja, zlasti vprašanje razorožitve, politična vprašanja, kakršna je konferenca petih za zmanjšanje napetosti v svetu, in končno ekonomska vprašanja. Ko je govoril o ekonomskih vprašanjih, je dejal, da ni normalno, da bi bilo 800 milijonov Rusov in Kitajcev ločenih od velikih svetovnih trgov. Ponosno je vztrajal na sklicanju konferenc petih in dejal, da bi Kitajska lahko odigrala pomembno vlogo o vseh mednarodnih vprašanjih ki zanimajo vse. »Naša vprašanja naložila je dejal Molotov — svi morala biti določena točka, ki bi bila na dnevnem redu take konferenc. Glavni Dullesovih pripomb, da bi morali v Berlinu govoriti izključno o Nemčiji in Avstriji, je Molotov dejal, da sodi, da bi, kakor meni tudi govoril Bidault, lahko razpravljali tudi o vprašanju Koreje in južnih delov Azije. Na konferenci petih pa bi lahko govorili tudi o drugih problemih, ne samo izrazito azijskih, na primer o razorožitvi, o atomskih vprašanjih, o mednarodni trgovini in o odnosih med velikimi in malimi državami.

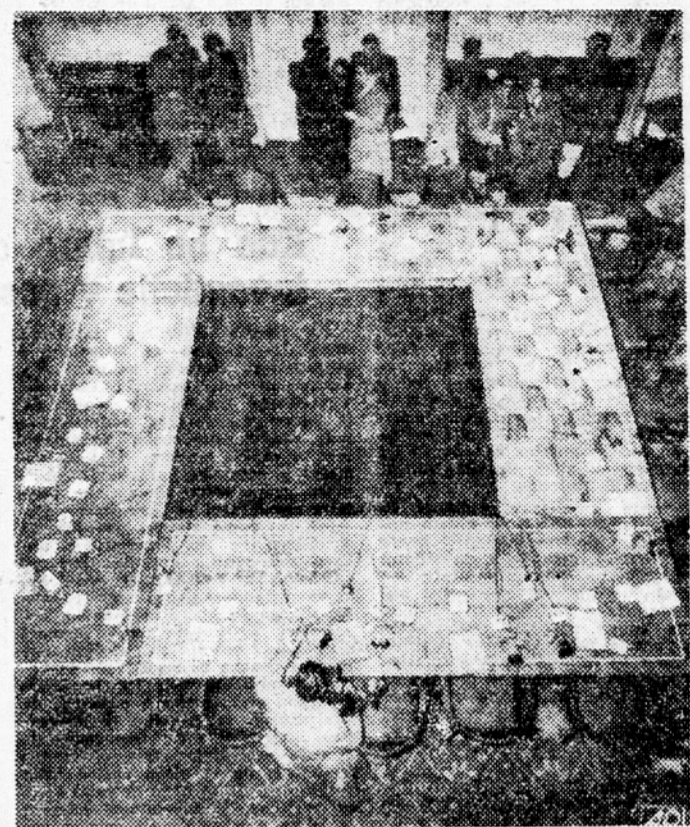
V tretji seji je sovjetski zunanji minister Molotov izrazil predsedujočemu britanskemu zunanjemu ministru Edenu predlog vzhodnonemške glade, da bi pri razpravljanju o nemškem vprašanju na berlinski konferenci sodelovali tudi predstavniki Vzhodne in Zahodne Nemčije. Sed trikotnega oddelka sovjetskega zunanjega ministrstva lito pa je na listovno konferenco predstavil zaradi Dullesovega predloga, da bi brez kakršnega koli sklica »proti točki dnevnega reda« prešli na proučevanje nemškega vprašanja. Dejal je, da je usoda prve točke dnevnega reda sprejeti sklep. Opazovalci menijo, da je usoda prve točke dnevnega reda že določena, čeprav se ni bila odstranjena z dnevnega reda.

Posvetovanja za pogrnjeno mizo

Trije zahodni ministri so na kosilu pri Bidaultu razpravljali o svojem nadaljnjem stališču — Molotov na večerji pri Edenu

Berlin, 28. jan. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Trije zahodni ministri so danes sku-

sklenili glede prve točke dnevnega reda. S tem bi bili obe strani — ZDA in Sovjetska

Miza v dvorani zgradbe medva veziškega kontrolnega sveta v zahodnem Berlinu, kjer so ta teden seje štirih zunanjih ministrov

paj kosili. Gostitelj je bil francoski minister za zunanje zadeve Bidault. Na kosilu so go-

vorili o nadaljnjem stališču treh zahodnih držav do vprašanj, ki jih zajema prva točka dnevnega reda berlinske kon-

ference. In dobro obveščeni krogi se je zvedelo, da je Dulles imel ponoči razgovor z Eisenhowerjem in se z njim posvetoval o svojem novem stališču. Trdijo namreč, da po sinočnjem govoru Molotova Dulles ne bi bila tuja misel o stiku s Kitajsko na korejski konferenci ali v Združenih narodih, zlasti s pogojem, da bi se ta stik omejil na vprašanja Koreje in Indokine. Sodijo, da je ta sprememba v Dullesovem stališču, čeprav je vedno odklanjala priznanje Kitajske, posledica stališča Francije in Velike Britanije, ki se večerjati nista pokazali kot kategorični nasprotniki glede kitajskega vprašanja. S tem bi se nadaljevala vloga, ki naj bi jo imeli Francija in Britanija po splošnem mnenju na berlinski konferenci kot činitelja, ki naj bi vplivala na ublažitev ostrih nasprotij med ZDA in Sovjetsko zvezo.

Politični opazovalci pričakujejo, da bi Molotov, če bi prišlo do »niansiranja ameriškega stališča«, ugnel odstopni od zahteve, da bi se berlinski konferenci dokončno

zveza — v položaju, ki bi bil za njiju sprejemljiv.

Berlin, 28. jan. (AFP) Na sinočni večerji na sedežu britanskega visokega komisarja, ki jo je priredil Eden, je bil Molotov gost. Ministra za zunanje zadeve sta se tri ure

veleposlanik dr. Ivekovič v Berlinu

veleposlanik Ivekovič Berlin, 28. jan. Posebni dopisnik Tanjuga javlja: Danes ob 11.30 je prispel v zahodni Berlin veleposlanik FLRJ v Zahodni Nemčiji dr. Mladen Ivekovič, ki je določen za opazovalca jugoslovanske vlade na četverni konferenci. V odgovoru na vprašanje posebnega dopisnika Tanjuga, kakšna bo njegova naloga, je veleposlanik dr. Ivekovič izjavil, da Jugoslavijo na berlinski konferenci zanima v prvi vrsti rešitev nemškega problema in državne pogodbe z Avstrijo.

Pred odhodom v Berlin je veleposlanik Ivekovič sinoči priredil v Bonnu sprejem v čast dveh delegacij za pogajanja o predvojnih in vojnih zahtevah Jugoslavije do Nemčije. Na sprejemu je bilo poleg članov jugoslovanske in zahodnonemške delegacije tudi večje število predstavnikov zahodnonemškega ministrstva za zunanje zadeve, ministrstva za gospodarstvo ter predstavnikov gospodarskih in finančnih krogov, kakor tudi člani jugoslovanskega veleposlanništva v Bonnu.

ZADNJE VESTI

London, 28. jan. (r). Države Atlantske pakta bodo letos za obrambo Zahodne Evrope investirale 90 milijonov funtov. Polovica tega zneska bo porabljena za gradnjo petrolejskih daljnovodov med pristanišči ob Atlantiku in Sredozemskem morju in med letališči v noznanosti. Ostali denar bo šel v glavnem za gradnjo letališč, radijskih naprav in skladišč vojaškega materiala.

Pan Mun Jom, 28. jan. (r). Severni Korejci so danes prevzeli 347 vojnih ujetnikov vojske OZN, ki so odklonili vrnitev v domovino. Ujetniki so bili prepeljani na avtomobilih ruskega izdelka v Severno Korejo.

Saigon, 28. jan. (r). Francosko poveljstvo javlja, da so francoske čete izpraznile tri postojanke ob morskem obali, ki so jih zasedle vietnamske čete. Francozi so se umaknili v neko bližnjo garnizijo.

London, 28. jan. (r). Več laburističnih poslancev je naslovilo na vlado interpelacijo glede olajšanja trgovinskega prometa z vzhodnoevropskimi državami. Trgovinski minister je odgovoril, da želi vlada ta promet povečati v največji meri v skladu z zahtevami varnosti. Vlada je odredila že več olajšav v prometu z vzhodnoevropskimi državami.

govorjara o političnih vprašanjih. Na večerji so bili tudi glavni sodelavci britanskega in sovjetskega ministra za zunanje zadeve. Kakor se je zvedelo iz uradnih virov, je potekalo srečanje v ozračju velike prisrčnosti.

Po zanesljivih vesteh sta govorila Molotov in Eden o dveh skupinah vprašanj, ki so na dnevnem redu četverne konferenc. To sta nemško vprašanje in vprašanje trgovinskih zvez med Vzhodom in Zahodom. Govor je bil tudi o nekaterih vprašanjih, ki niso na dnevnem redu konference, zlasti o azijskih. Glede nemškega vprašanja sta govorila ministra o zahodnem načrtu za združitve Nemčije, ki ga je Eden razložil na prvi seji četverne konferenc, ter o organiziranju svobodnih volitev, ki jih zahtevajo zahodne sile. V zvezi s strovinjskimi odnosi med Vzhodom in Zahodom so zlasti obširno govorili o trgovini med Veliko Britanijo in državami sovjetskega bloka. Eden in Molotov sta povedala tudi vsak svoje mnenje o korejskem vprašanju.

Berlin, 28. jan. (AFP) Ceda je pogostejši stiki med strokovnjaki zahodnih delegacij in sovjetski delegaciji na berlinski konferenci, so postali dnevni pojav. Med seboj se vabijo na kosila ali večerje in se sestajajo zasebno v zelo prisrčnem ozračju. Prvič po drugi svetovni vojni poteka mednarodna konferenca z udeležbo ZSSR v ozračju, ki ni povsem napeto.

Razdor v sindikalnem gibanju Italije

Krščanskodemokratska sindikalna zveza je dobila od Vatikana navodila za podpiranje meščanskega bloka

Rim, 28. jan. (Tanjug). Sekretariat italijanskih krščansko-demokratskih sindikatov je obtožil sekretarja kominformovske Generalne federacije dela di Vittoria, da špekulira s sedanjim položajem in hoče pritegniti delavce, ki jih teže gospodarske in socialne težave in nerešena vprašanja v državi, h kominformovski levici.

To novo stališče sekretarja krščanskodemokratskih sindikatov soglasja z geslom o protikomunistični enotnosti, ki ga je izrekel Fanfani v svojem programskem govoru. Prav do pred kratkim so krščanskodemokratski sindikati sodelovali s kominformovskimi sindikati v stavkah in soglasni z delavskimi zahtevami po rešitvi socialnih problemov. Nepričakovana sprememba usmerjenosti krščansko-demokrat-

70.000 ton pšenice iz Turčije

Reka, 28. jan. (Tanjug). V reško pristanišče je priplula ladja »Gorica« z 8000 ton pšenice, kupljene v Turčiji. Doselej smo dobili skupno več okrog 70.000 od 100.000 ton pšenice, ki jo je naša država kupila v Turčiji. Največji del pšenice iz Turčije so pripeljale jugoslovanske ladje v reško pristanišče, manjši del pa v splitsko in solunsko. V kratkem bo pšenico pripeljala tudi ladja »Plitvice«.

Res primeren advokat

Celovec, 28. jan. Advokat dr. Hugo Rittler, ki je na nedavnih sodnih razpravah branil klerofašistični list »Die Kleine Zeitung« in njegove klevetniške članke, je v sobotnih večernih urah s svojimi avtomobilom vozil popolnoma vinjen po celovških ulicah ter zaradi neupoštevanja prometnih predpisov povozil nekega kolejarja. Ranjenca je pustil kar na tleh ter skušal pobegniti v drugo ulico, kjer pa je podrl in hujše rnil nekega moškega, lažje pa neko žensko. Sele pozneje je policijskim organom uspelo, da so ga prijeli.

Advokat Rittler je dan preje ponovno zastopal »Die Kleine Zeitung« na razpravi proti »Slovenskemu vestniku«. Brezvestnost, ki jo je pokazal Rittler s svojim divljanjem po celovških ulicah in s pobezi, s katerimi se je skušal izogniti odgovornosti, kaže, da klerofašistično »Kleine Zeitung« res zastopa advokat ustrezajočih moralnih kvalitiet.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Odmev na Parrjev predlog

Trst, 28. jan. Skupina političnih osebnosti iz Trsta, med katerimi sta poleg drugih vidnih članov republikanske in socialnodemokratske stranke predstavnika socialnih demokratov Carlo Schiffrer in Aurelia Gruber-Benco ter pristaša Nennijevega socialistov brata Gino in Bruno Pincherle, je poslala tedniku »Il Mondo«, ki je nedavno objavil pismo Ferruccio Parrija, pismo, v katerem poudarja, da se strinjajo z njegovim predlogom glede direktnih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo za rešitev tržanskega vprašanja. »Tudi mi mislimo,« je rečeno v tem pismu, »da tržanskega vprašanja ni mogoče reševati z demonstracijami po trgih, z retoriko na zborovanjih in z demagogijo desnice in levice...« Dalje poudarjajo, da je sprejemljivo rešitev mogoče doseči le z neposrednimi pogajanjmi in da ne gre za določitev bolj ali manj umetne meje črte med obema državama — kajti etnične črte, ki bi pustila na eni strani vse Italijane in na drugi vse Slovence, ni, gre pa za vzpostavitev takih odnosov, ki bi zajamčili svoboden promet oseb in dobrin v Julijski krajini, predvsem pa naj bi se dala polna jamstva nacionalnim manjšinam. Ob zaključku pisma zahtevajo od nove italijanske vlade, naj vzame v pretres tržasko vprašanje.

V odstavku, ki se nanaša na jamstva narodnostnih pravic manjšinam, govore le o Italij-

Vsak državljan ima pravico do potnega lista

Gorica, 28. jan. — Prebivalci občine Tipana v Beneški Sloveniji so poslali svojemu časopisu »Matjur« pismo, v katerem sporočajo, da jim videnska kvestura noče izdati svojih listov, da bi obiskali svoje sorodnike v Jugoslaviji. V tej zvezi zahteva »Matjur« od italijanskega notranjega ministrstva, naj posreduje pri kvesturi v Vidnu, da bi prenehal s takimi diskriminacijami, kajti zaradi obmejne lege pokrajine imajo skoro vsi prebivalci Beneške Slovenije sorodnike ali znanca na drugi strani. List poudarja, da potni list ni noben privilegij, ki se ga daje državljanu, temveč državljanska pravica, ki je ni mogoče nikomur odrežati.

Tovariš Blažo Jovanovič je pravilno postavil do vprašanja na zadnjem plenumu: Džilas bi se moral sam opovedovati položajem, ki je videl, da se ne strinja več z našo državo in partijsko politiko. Nastopiti bi moral pred volivci s svojim programom in jasno povedati, kaj misli, kajti volivci, ki so glasovali zanj pri zadnjih volitvah, niso glasovali za »subjektivne sile«, temveč za našo stvarnost, za socializem, proti malomeščanski anarhiji. To bi bilo pošteno in možno.

KOČKURENCA FRANCOSKIM KULISAM

Señor Franco, naj še jaz pristavim špansko steno! (Karikatura: B. Kos)

Poštena in zlobna tolmačenja

Zasedanju plenuma Zveze komunistov Jugoslavije je inozemski tisk posvetil veliko pozornost. Posebno nam nenaklonjenosti listi so smatrali članke, ki jih je objavil Milovan Djilas v »Borbi« kot signal, da se v Jugoslaviji pripravljata resna opozicija proti sedanjemu »režimu«, ki bo pripeljala našo deželo v vode »zahodne demokracije«. Ni potrebno še posebej dokazovati, kako smešne so bile te in podobne želje. Odgovor, ki ga je dal plenum in objava celotnega materiala, ki ga je plenum obravnaval, je to iluzijo temeljito razbil. Razen skrajno desničarskih krogov na zahodu in seveda v prvi vrsti vatiškanskih agentov, ki so pričakovali »novi primer Berije«, je inozemski tisk sprejel zaključke 3 plenuma z večine realistično in kot ponovni dokaz, da je Jugoslavija odločena stopeti naprej po poti socialistične demokracije. »Frankfurter Rundschau« je pravilno podčrtal: »Demokratizacija v Jugoslaviji ni prazna beseda, kar dokazuje — tako nadaljuje list — suvajanje delavskega upravljanja, nova politika na vasi in drugi ukrepi, ki se tam uvajajo. Nemški tisk je odločno odbil možnost, da predstavljajo zadnji dogodki dokaz za ponovno »zblizjevanje z Moskvo«, seveda z izjemo »Reinische Merkur«, glasila nemških vatiškanskih krogov. »Djilas je slab psiholog, ko ni razumel, da se z idejami ne more igrčkati« je ugotovil švicarski tisk, medtem ko je »Tribune«, glasilo levih laburistov poudarilo, da Jugoslavija ni Sovjetska zveza in da prijatelji Jugoslavije spremljajo z zanimanjem razvoj dogodkov. Turški in grški tisk ugotovljata z zadovoljstvom, da v Jugoslaviji vlada svoboda mišljenja, ter poudarjata mnenje beograjskih diplomatskih krogov, da so rezultati ponovno dokazali trdnost političnih razmer v Jugoslaviji. Podobne komentare najdemo tudi v ostalem tisku tako v Franciji, kot v ZDA in drugih deželah. Med argumenti, ki jih navaja ostali, Jugoslaviji nenaklonjeni tisk, je najbolj pogosta krilatice o »likvidaciji Djilasa«, kot politika, funkcionarja itd. Ta trditve je smešna, če že ne zlobna. Poglejmo samo nekatere primere, ki so se zadnje čase odigrali v političnem življenju drugih gibanj. Tako je na primer generalni sekretar Socialistične stranke Austrije Erwin Scharf leta 1948 objavil brošuro »Ne smem več molčati (Ich nicht mehr schweigen)«, ki jo je vodstvo stranke imelo za kominformovsko propagando. Posebno razsodišče je obravnavalo primer te brošure in na podlagi sklepov razsodišča je bil Erwin Scharf izključen 30. oktobra 1948 iz Socialistične stranke, 6. novembra istega leta, pa mu je bil odvzet tudi poslanski mandat. Ali ni to bilo povsem razumljivo? Ne strinjajo se s stranko, ki te je postavila na položaj in poslala v parlament, in stranka ima pravico, da te odpokliče. Ničče se takrat ni razburjal zaradi tega in ni podtikal socializem moskovskih metod. Vzemimo tudi primer André Denisa, poslanca v francoskem parlamentu, ki ga je vodstvo MRP (Mouvement Republicain Populaire) izključilo iz stranke, ker je v parlamentu stalno glasoval z drugimi skupinami proti lastni stranki. Po tem primeru Zillakusa v Laburistični stranki, La Dira, demokratskega župana v Firenci itd. Takih in podobnih primerov se seveda naša kritika ne žele spomniti. Končno pa so vsi ti primeri zelo »nedolžni« in brez posledic. Kaj pa poretjejo naši »kritiki« na delovanje zloglasnega Mc Chartyjevega odpora, kjer se ztsiševanje zelo pogosto končuje s samomorji, redno pa z izgubo položaja. Ta odbor bi celo pokojnega Roosewelta želel proglasiti za komunističnega agenta.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Da so morali krščanskodemokratski sindikati priznati napredno desedanje unitaristične politike, je posledica intervencije Vatikana in ameriških zastopnikov, ki so predlagali, da se ponovno ustali meščanski blok proti rastočim silam leve opozicije. V duhu te preusmerjenosti je napovedan tudi obisk sekretarja krščansko-demokratskih sindikatov Pastoreja sindikalnim organizacijam v ZDA.

Nepomirljivi v Združenih državah

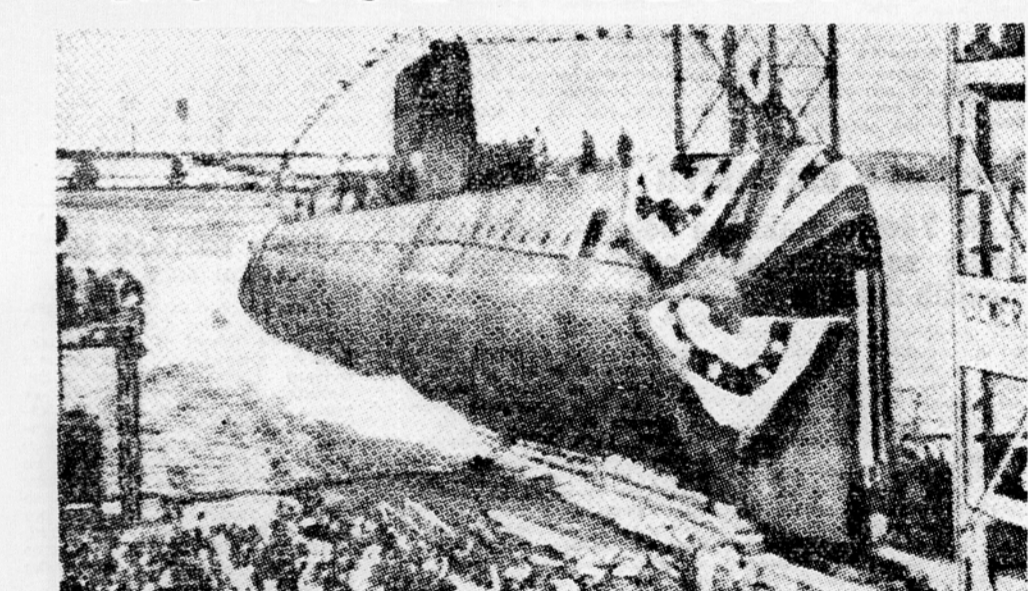
V Washingtonu baje ne delijo mnenja kritikov, ki zavračajo vsako možnost, da bi prišlo do sporazuma glede Kitajske

New York, 28. jan. (Tanjug). V nekaterih ameriških političnih krogih zaskrbljeno izražajo mnenje, da je Sovjetska zveza na berlinski konferenci »zmagala v prvi rundi«. Izražajoč to mnenje, zahteva Hearstov »Journal American«, naj ZDA ne dovolijo, da bi se »izgubljal« v hladni vojni. Politični opazovalci v ZDA menijo, da je poziv časopisa »Journal American« v neposredni zvezi s kritikami, ki se že slišijo v ZDA prot Dullesovi privolitvi na dnevni red berlinske konference, ki ga je predložil Molotov. Kritiki Dullesovega stališča sicer priznavajo, da je dejal, da »se ne bo udeležil nobene peterne konference s kitajskimi agresorji« pripominjajo pa, da je, kakor kaže, že sama privolitve na dnevni red, v katerem je tudi konferenca petih, izrnila prejšnje sporazume zahodnih zaveznikov in odpira nevar-

ne možnosti glede zahodne enotnosti. Glavno, česar se boje ti krogi, je, da bi Francija in Velika Britanija utegnili opustiti stališče ZDA, če bi Molotov predložil stvarne predloge za rešitev specifičnih vprašanj Daljnega vzhoda — Koreje in Indokine — in kot protiuslugo zahteval nekaj dogovor za sestanek z Mao Ce Tungovo Kitajsko kot peto velesilo.

V krogih washingtonskih opazovalcev poudarjajo da ameriška vlada ne deli mnenja kritikov, ki bi želeli popolnoma zavrniti vsako možnost, da bi kdaj koli prišlo do sporazuma glede Kitajske. Opozarjajo na več napovedi, po katerih ministrstvo za zunanje zadeve široko proučuje spremembo svoje politike do Pekinga. Vendar pa ne pričakujejo, da bi do spremembe prišlo hitro niti da bi bila popolnoma nasprotna dosedanjim politikam vlade.

NOVICE V SLIKI

V Connecticutu v ZDA so 22. januarja spustili v morje prvo atomsko podmornico »Nautilus SSN 571«, ki so jo gradili 19 mesecev in je stala 55 milijonov dolarjev. Podmornica je dolga 100 m in ima hitrost 39 vozlov kar je za polovico več od najmoderneje sedanje podmornice.

Optimistično gospodarsko poročilo predsednika ZDA

Eisenhower trdi, da je bilo leto 1953 leto velike blaginje, ter priporoča odpravo mednarodnih ekonomskih omejitev

Washington, 28. jan. (AFP). Predsednik ZDA Eisenhower je predložil danes kongresu tradicionalno gospodarsko poročilo, v katerem je poudaril, da se gospodarski napredek v ZDA verjetno tudi v tem letu ne bo ustavil, zlasti, če bo dal kongres zakonsko moč obsežnemu programu vlade. Eisenhower se je predvsem pomudil na gospodarskem položaju v minulem letu, rekoč, da je bilo leto 1953 leto velike blaginje. Omenil je »rekordno« proizvodnjo, zelo neznamno brezposelnost in splošno ustaljene cenice kot dokaz blaginje v minulem letu. Ugotovil je, da se je drugi polovici 1953 zmanjšala poslovna delavnost, to pa

je pojasnil s »prilagodjevanjem« industrijskih in trgovskih zalog povpraševanju, ki je bilo posledično delo motenj v ravnovesju med proizvodnjo in prodajo blaga. Ta proces uravnovešitev bo odpravil »zmerne omejitve« gospodarske delavnosti, ki se je bila pokazala.

Predsednik ZDA je nato opozoril, da mora vlada, vendarle skrbno bdeči nad »gospodarskim razvojem in biti pripravljena na ukrepe, ki bi preprečili in odvrnili že nastale nevarnosti«. Vlada ima velikanska sredstva za vzdrževanje gospodarske stabilnosti in jih bo brez premešljanja uporabila, če bi položaj zahteval, je dejal Eisenhower.

Zahodnonemški inštitut za atomsko fiziko

Bonn, 28. jan. (Tanjug.) Letos bodo začeli v Bonnu graditi inštitut za atomsko fiziko. Inštitut, ki bo ves pod zemljo, bodo gradili 3 do 4 leta. Računajo, da bo dobil ciklotron in ostale naprave. Gradili bodo tudi podzemeljski laboratorij, v katerem bodo delali poskuške za umetno pridobivanje kozmičnih žarkov.

